

REVALORIZACIJA KULTURNE VRIJEDNOSTI KULTURNOG DOBRA

RELJEF CRNE GORE

Naziv i lokacija kulturnog dobra:

Reljef Crne Gore
Dvorište Biljarde, Istorijско jezgro Cetinja, Prijestonica Cetinje
KP 3418, KO CETINJE I

Vrsta kulturnog dobra:

Kulturno – istorijski objekat, djelo primijenjene umjetnosti, vajarско djelo

Kontinuitet pravne zaštite:

- Rješenje o zaštiti br. 1/17941 od 14.09. 1948. godine
- Rješenje o uvođenju u Registar br. 01-727/1-61 od 1961. godine
- Dosije br. 6 Knjiga I, str. 11-12

Kratak istorijat i opis kulturnog dobra:

Tokom Prvog svjetskog rata, za vrijeme okupacije Crne Gore, Austrougari su svoju vojnu komandu smjestili u Biljardi. Iz vojno-strateških razloga, zbog boljeg sagledavanja teritorije Crne Gore, u južnom dijelu dvorišta Biljarde izrađen je, 1916. godine, Reljef Crne Gore, po ideji majora Hubke. Na izradi Reljefa radila je grupa austrougarskih vojnih ekperata, kao i austrijski zatvorenik i crnogorski vajar Marko Brežanin iz Spiča. Poslije zemljotresa 1979. godine, Reljef je konzerviran, a prvobitna zaštitna konstrukcija zamijenjena je novom.

Reljef Crne Gore se nalazi u centralnom dijelu južnog dvorišta Njegoševe Biljarde. Angažovanjem vajara M. Brežanina, čitav poduhvat izrade reljefa Crne Gore je, osim vojno-strategijskog, dobio i estetski i umjetnički značaj. Rađen je sa velikom preciznošću, na islikanoj malternoj podlozi, u razmjeri 1:10000. Na reljefu su naznačeni svi važniji objekti ondašnje Crne Gore. Reljef je natkriven i zaštićen objektom bazikalnog paviljonskog tipa, od metalne konstrukcije i stakla.

Pokretna kulturna dobra i(li) pokretna dobra u nepokretnom kulturnom dobru:

Ne sadrži pokretna kulturna dobra niti pokretna dobra od kulturno istorijskog značaja.

Izvori i literatura:

- Dokumentacija RZZSK/UZKD Cetinje
- D. Martinović - U. Martinović, Cetinje - spomenici arhitekture, Cetinje 1980.

- G. Radović, Arhitektura Cetinja od XV vijeka do drugog svjetskog rata, CANU, Podgorica 2012.

Stručni stav o kulturno istorijskim vrijednostima:

Kulturno dobro posjeduje visok stepen autentičnosti i integriteta, visok stepen očuvanosti, jedinstveno je i rijetko dobro u okviru svoje vrste. Osim toga, kulturno dobro ima očuvane arhitektonsku, ambijentalnu, memorijalnu i druge osobenost te istorijski, arhitektonski, etnografski, umjetnički, estetski, naučni, socijalno ekonomski, obrazovni i drugi društveni značaj. Kulturno dobro je sačuvalo sva svojstva, osobenosti i značaje zbog kojih je zaštićeno.

Kategorija kulturne vrijednosti:

Uvažavajući izrečen stručni stav o očuvanim svojstvima, osobenostima i značaju kulturnog dobra Reljef Crne Gore, shodno članu 34 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, kategorizuje se kao kulturno dobro od nacionalnog/lokalnog značaja.

Ocjena/procjena kulturno istorijskog i fizičkog stanja kulturnog dobra i zaštićene okoline:

- Reljefna karta je u relativno dobrom stanju. Od 80-tih godina prošlog vijeka nije konzervatorski tretirana;
- Paviljon i konstrukcija koja natkriva reljef je u lošem stanju, iako je posljednja sanacija izvršena 2018-2019 godine.
- Krovna konstrukcija objekta prokišnja, čime u značajnoj mjeri utiče na reljef;
- Kulturno dobro u relativno lošem fizičkom stanju očuvanosti;
- Kulturno istorijske vrijednosti kulturnog dobra su u dobrom stanju;

Mjere zaštite:

- Uraditi projekat postojećeg stanja objekta;
- Uraditi istraživanja relevantne dokumentacije o kulturnom dobru;
- Na osnovu rezultata istraživanja i analize postojećeg stanja izraditi Konzervatorski projekat sanacije;

Kratak opis sprovedenih radnji:

- Uvid u dokumentaciju, u dostupne relevantne izvore i literaturu;
- Pribavljeni katastarski podaci putem ekatastra, 11.12.2024.
- Terenski uvid u izgled i stanje, 12.12.2024.

GPS oznake/koordinate kulturnog dobra:

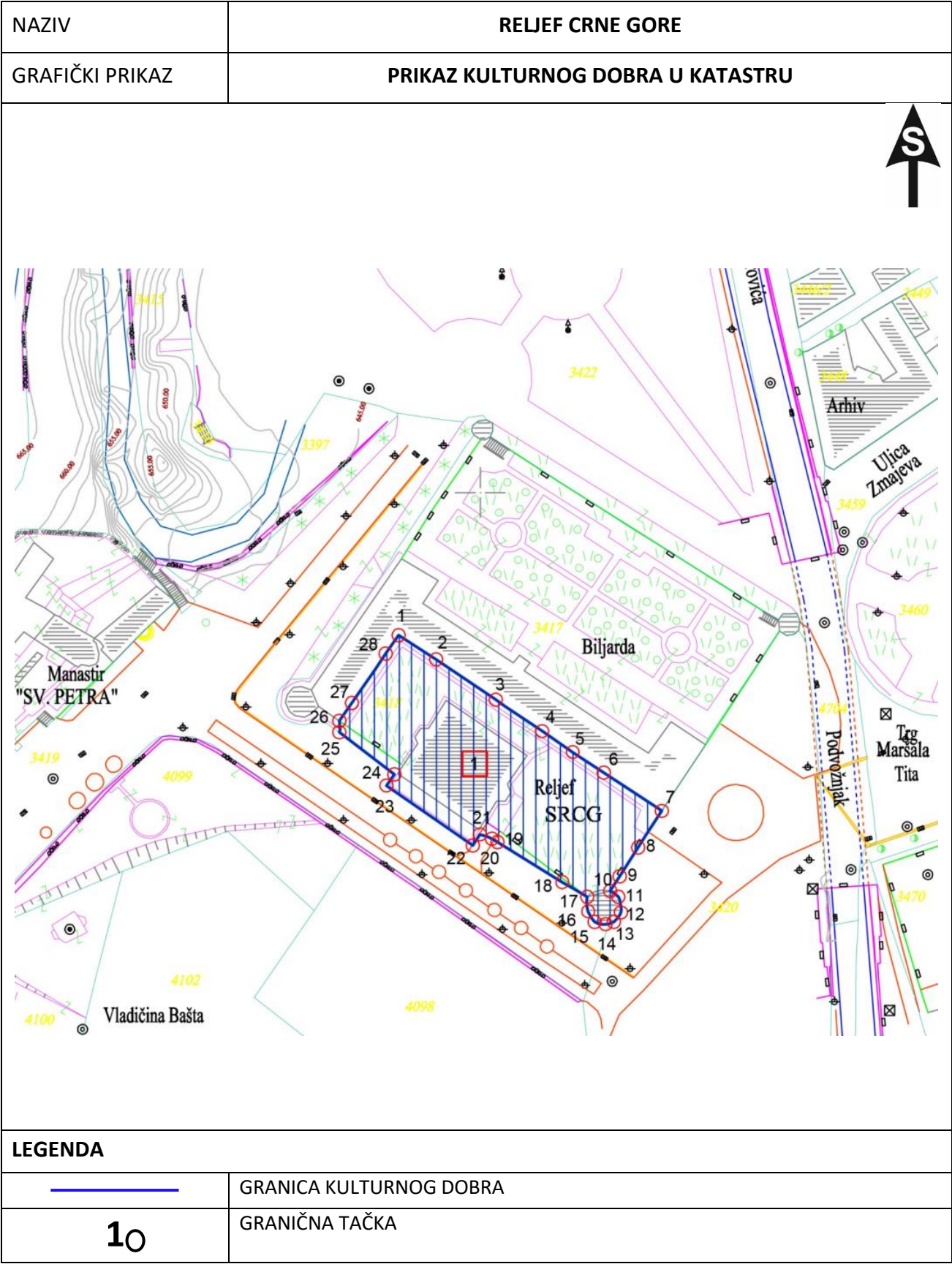
Državne koordinate: Y: 6576398.52 X: 4694129.06
GPS koordinate: 42°23'15.67" 18°55'22.24"

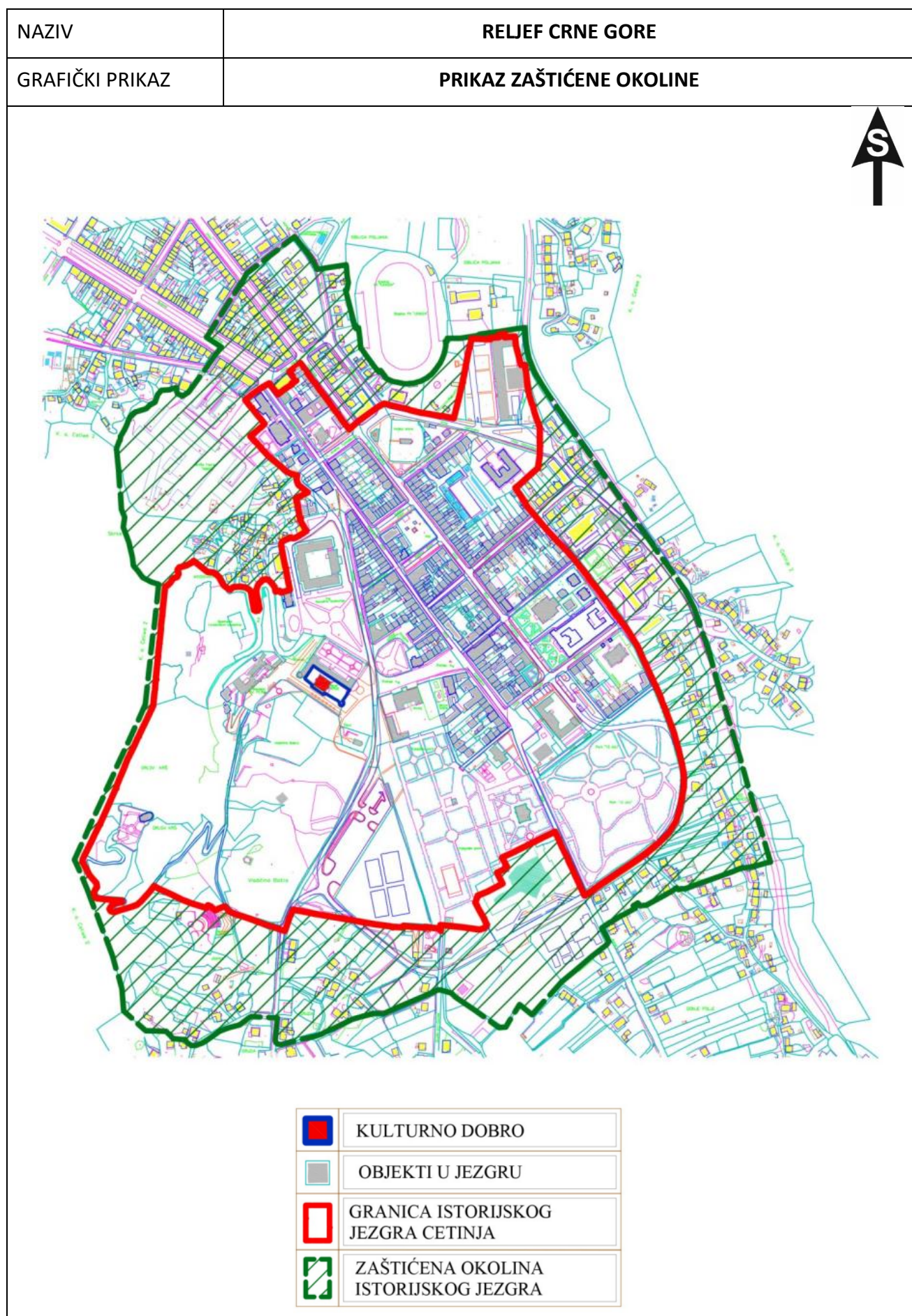
Katastarske oznake, imovinsko pravni status i granice kulturnog dobra i granice zaštićene okoline:

Kulturno dobro se nalazi na KP 3418, KO Cetinje I. Granica kulturnog dobra obuhvata cijelu parcelu i objekte na njoj. Na osnovu Lista nepokretnosti broj 2381 nosilac prava svojine je Država Crna Gora, a nosilac prava raspolaganja Vlada Crne Gore. Površina koju zahvataju granice nepokretnog kulturnog dobra iznosi 1591.42 m².

Granica zaštićene okoline kulturnog dobra odgovaraju granicama zaštićene okoline kulturnog dobra Istorijско jezgro Cetinja. Zaštićena okolina kulturnog dobra je u vlasništvu Države Crne Gore, Prijestonice Cetinje i više fizičkih i pravnih lica.

Prilozi:

Državne koordinate:

Državne koordinate (granične tačke) kulturnog dobra:

	GRANIČNE TAČKE KULTURNOG DOBRA	
T	Y	X
1	6576383.58	4694171.34
2	6576391.13	4694166.45
3	6576403.13	4694158.36
4	6576412.46	4694152.05
5	6576418.63	4694147.84
6	6576424.87	4694143.71
7	6576436.59	4694136.00
8	6576431.81	4694128.62
9	6576428.07	4694122.82
10	6576426.18	4694119.89
11	6576427.81	4694118.72
12	6576428.36	4694115.58
13	6576426.91	4694113.68
14	6576425.26	4694113.21
15	6576423.02	4694113.70
16	6576421.74	4694115.81
17	6576421.56	4694118.71
18	6576416.52	4694121.69
19	6576403.48	4694129.71
20	6576402.34	4694130.40

	GRANIČNE TAČKE KULTURNOG DOBRA	
T	Y	X
21	6576399.93	4694131.28
22	6576398.52	4694129.06
23	6576381.12	4694141.12
24	6576382.70	4694143.34
25	6576371.62	4694151.82
26	6576371.62	4694154.10
27	6576374.16	4694157.71
28	6576380.93	4694167.62

Fotodokumentacija kulturnog dobra i djelova zaštićene okoline:

Obrada:

Tanja Vujović, etnološkinja

Andreja Mugoša, arhitektica

Miloš Dragutinović